

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/95/2018
Identifikačné číslo spisu:	8608200249
Dátum vydania rozhodnutia:	04.07.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8608200249.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovenského národného múzea - Múzeum ukrajinskej kultúry, so sídlom vo Svidníku, Centrálna č. 258, IČO: 00164721, zastúpeného JUDr. Františkom Komkom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná č. 27, proti žalovanej Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku - Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, so sídlom v Prešove, Hlavná č. 1, IČO: 00179205, zastúpenej Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského č. 1735/29, IČO: 50120000, o vydanie hnuteľnej veci, vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 5 C 9/2008, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. októbra 2017 sp. zn. 19 Co 235/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 16. júna 2016 č.k. 5 C 9/2008-297 zaviazal žalovanú v lehote 3 dní zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 10 463,38 € a na účet súdu prvej inštancie trovy štátu vo výške 395 €. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil §142 ods. 1 a § 148 ods. 1 O.s.p. Proti výroku o náhrade trov konania medzi účastníkmi konania podala odvolanie žalovaná.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 31. októbra 2017 sp. zn. 19 Co 235/2016 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaná je povinná v lehote 3 dní zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 9 261,98 € a stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Pri výpočte náhrady trov zohľadnil účelnosť ich vynaloženia a žalobcovi priznal náhradu len vo výške 9 261,98 €.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, ktorá jeho prípustnosť

vyvodzovala z § 420 písm. b/ a f/, § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Na odôvodnenie dovolania uviedla, že súdy v konaní neskúmali právnu subjektivitu žalovanej, hoci tento nedostatok namietala, rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné. Navrhla, aby najvyšší súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania je neprípustné, preto žiadal dovolanie odmietnuť.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či je podané dovolanie prípustné. Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť ako procesne neprípustné. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby aj právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

9. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania, ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

10. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

11. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

13. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí

odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

14. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP a napadol ním uznesenie, ktorým dovolací súd rozhodol o náhrade trov konania. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a takéto rozhodnutie nie je ani konečným rozhodnutím vo veci samej, resp. ktorým sa konanie končí (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1356). Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodíť.

15. Žalovaná prípustnosť dovolania vyvodzuje aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. V zmysle uvedeného ustanovenia je síce dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, no v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia je v takomto prípade prípustnosť dovolania vylúčená, ak dovolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

15.1. Pretože v § 357 písm. m/ CSP je uvedené uznesenie o nároku na náhradu trov konania, je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu prvoinštančného súdu o trovách konania.

16. Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku vo veci samej a pomerom hlasov 2 : 1 vo výroku o trovách dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.